industriewater in de Amsterdamse haven- Nieuwe bron, nieuwe organisatie

Het lot van water, Alice Fermont
28 oktober 2025

waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

Classificat

Huidige levering industriewater en bestuurlijke opdracht

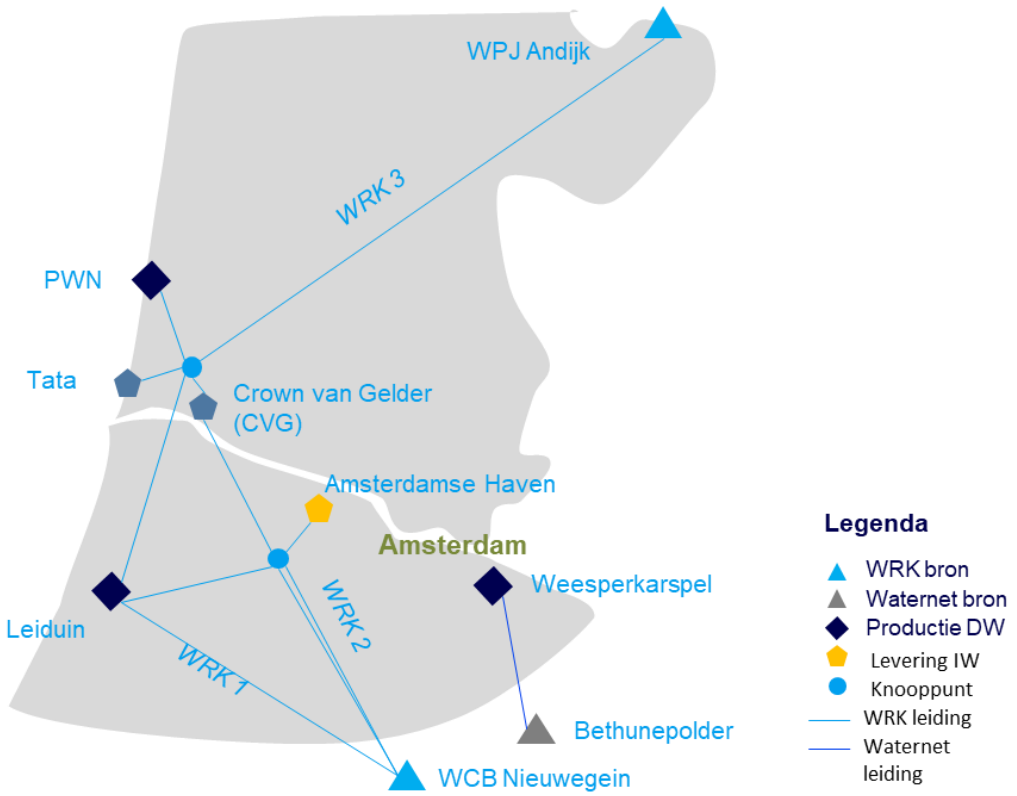

Historie van industriewaterlevering

Sinds de jaren ‘60 levert Amsterdam industriewater aan het westelijk Havengebied, verzorgd door Waternet namens de gemeente.

Waterbron en kwaliteit

Het industriewater is voorgezuiverd oppervlaktewater uit het Lekkanaal, zonder drinkwaterkwaliteit geleverd aan klanten.

Klanten en volume

Waternet levert jaarlijks ongeveer 1,5 miljoen m3 industriewater aan 15 klanten in het havengebied.

Bestuurlijke opdracht 2022

Waternet kreeg in mei 2022 bestuurlijke opdracht om industriewaterlevering te borgen en uitbreiding mogelijk te maken.

Classificatie: Intern

Haalbaarheidsonderzoek naar effluent en EU-richtlijn stedelijk afvalwater

Haalbaarheid hergebruik effluent

Het onderzoek beoordeelt de haalbaarheid van het gebruik van nagezuiverd rioolwater voor industrie.

Nieuwe EU-richtlijn afvalwater

De richtlijn vereist dat microverontreinigingen bij hergebruik van effluent grondig verwijderd worden -> vierde stap zuivering van rwzi west van AGV is nodig

Stijgende kosten

Materiaal- en arbeidskosten zijn gestegen, wat de aanleg van zuiveringen en leidingen duurder maakt.

Financiële haalbaarheid en businesscase alternatieve bronnen

Zuiveringsconcept ontwikkeling

Een zuiveringsconcept is ontwikkeld dat voldoet aan de EU-richtlijn voor stedelijk afvalwater voor duurzaam waterhergebruik.

Kostenramingen voor zuivering

Verbeterde kostenramingen zijn gemaakt voor benodigde zuiveringen en leidingen om investeringen nauwkeurig te bepalen.

Businesscase alternatieve bronnen

De businesscase toont dat gezuiverd rioolwater uit Amsterdam-West duurzamer en haalbaarder is dan andere alternatieve waterbronnen in de regio.

Classificatie: Intern

Duurzaamheid en circulaire ambities bij hergebruik effluent

Gebruik van gezuiverd rioolwater

Gezuiverd rioolwater wordt hergebruikt voor industriewater, waardoor oppervlaktewater bespaard blijft voor drinkwaterproductie.

Bijdrage aan duurzame stad

Het hergebruik van effluent ondersteunt een circulaire stad waar water als grondstof wordt behouden en verspilling wordt voorkomen.

Waterschap ambities en risico's

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht streeft naar circulair gebruik van zoetwater met beheersing van investeringsrisico’s.

Effluent als industriewaterbron

Effluent is een geschikte bron voor industriewater, mits investeringen en risico’s goed worden gemanaged.

Businesscase en scenario’s voor toekomstige organisatie

Er zijn scenario’s in beeld gebracht voor uitbreiding van industriewater tot 2050

Scenario	Beschrijving	Investering	Tarief	Value case
Scenario 1 Business as usual	Levering door WRK, gemaximeerd op ca. 2 miljoen m3/jaar	Laag	Gemiddeld	Relatief negatief
Scenario 2 WRK	Levering door WRK op basis van verwacht vraagscenario	Gemiddeld	Gemiddeld	Relatief negatief
Scenario 3 Launching customer*	Na 2035 gecombineerde levering van effluent en WRK met gemaximeerde basisvraag en aanvullende vraag vanuit een enkele launching customer	Hoog	Hoog	Relatief negatief
Scenario 4 Effluent – verwacht	Tot 2035 levering door WRK, daarna door effluentzuivering op basis van verwachte vraag	Hoog	Gemiddeld	Relatief positief
Scenario 5 Effluent – maximaal	Tot 2035 levering door WRK, daarna door effluentzuivering op basis van maximale vraag	Hoog	Lager, lange termijn	Relatief positief
Scenario 6 OW - verwacht	Tot 2035 levering door WRK, daarna door OW-zuivering op basis van verwachte vraag	Zeer hoog	Zeer hoog	Relatief negatief

Noodzaak van investeringen

Forse investeringen zijn essentieel om aan toekomstige industriewatervraag te voldoen, vooral na 2035.

Onzekerheden op korte termijn

Korte termijn kent onzekerheden over uitbreiding en vestiging van bedrijven voor industriewatergebruik.

Toekomstige watervoorziening

Na 2035 is nagezuiverd effluent een betrouwbare en duurzame bron voor industriewater.

Medefinanciering voor financieringsopgave

Oplossingen zijn vragen van een aansluitbijdrage, samenwerking met een marktpartij en subsidies.

Strategische betekenis van industriewater voor het Westelijk Havengebied

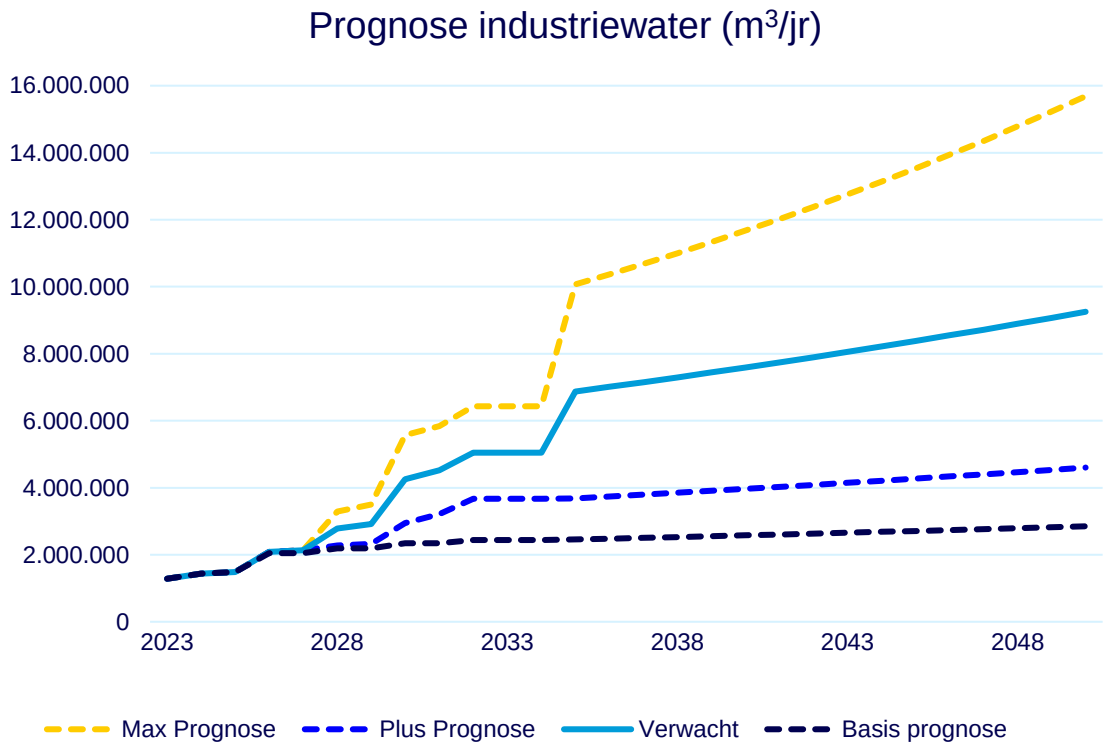

Beperkte groei en toekomstige vraag

Industriewatervraag groeit tot 2035 beperkt door elektriciteitsnet congestie, daarna stijging die huidige infrastructuur overtreft

Uitbreiding industriewaternet

Netwerk versterkt met extra leidingen, een booster, slimme watermeters en geen spijt maatregelen voor betrouwbaar industriewater.

Publiek belang industriewater

Industriewater ondersteunt het vestigingsklimaat, zoetwaterbeschikbaarheid en stimuleert duurzame energievoorziening, circulaire economie in het Westelijk Havengebied voor de regio.

Joint venture samenwerking

Voorkeur voor joint venture met waterbedrijven zorgt voor scheiding van taken en benut expertise en marktfinanciering.

Advies om een nieuwe deelneming, industriewater op te richten -> Regie van Waternet naar Gemeente Amsterdam

Publieke belangen en positioneringsanalyse

Belangen van industriewater

De overheid beschermt drinkwaterbronnen en stimuleert waterbesparing voor duurzaam gebruik.

Alternatieve waterbronnen

Ontwikkeling van alternatieve waterbronnen vermindert druk op drinkwater voor consumptie.

Energietransitie en economie

Industriewaterlevering ondersteunt energietransitie en bevordert een circulaire economie.

Ruimtegebruik en samenwerking

Publieke uitbreiding van leidingen optimaliseert ondergrondse ruimtegebruik in het havengebied.

Bestuurlijke opdracht en besluitvorming rond industriewater

Afronding bestuurlijke opdracht Industriewater

Het college stemt in met de afronding van de bestuurlijke opdracht industriewater zoals vastgesteld op 31 mei 2022.

Groeipad industriewaterlevering

Er wordt een groeipad gevolgd voor de toekomstige levering van industriewater om op een duurzame manier aan toenemende vraag te voldoen.

Principebesluit deelneming

Een principebesluit wordt genomen over de inrichting van een deelneming voor industriewaterbeheer *of*

Een principe besluit voor een oprichting van een doorneming wordt voorbereid door middel van het opstellen van een onderzoeksplan voor een deelneming. Het principebesluit wordt voorgelegd aan het nieuwe college

Vervolg : onderzoeksfase bovenregionale belangen en samenwerking

Bovenregionale belangen wegen

Belangen voor zoetwaterbeschikbaarheid worden meegenomen in besluitvorming binnen het deltaprogramma.

Relatie met onderzoek positionering drinkwaterbedrijf

Elementen uit drinkwaterpositionering worden onderzocht voor mogelijke toepassing in industriewater.

Samenwerking industriewaterbedrijf

Onderzoek naar deelname van gemeente, waternet en marktpartijen aan industriewaterbedrijf in haven Amsterdam.

Medefinanciering en klantenbetrokkenheid

Financiering door klanten en belanghebbenden voor goede zoetwatervoorziening wordt onderzocht.

Iedereen is het eens met de richting….

Vragen voor het vervolgonderzoek

Wie gaat het betalen?

Hebben we genoeg mankracht om het te realiseren?

Zet de groei naar industriewater wel door?

Kan de investering op een andere plek niet efficiënter

Waarom is industriewaterlevering geen wettelijke taak?

Lessons learned

- De **technische oplossing** is simpel, maar de organisatie is de bottleneck
- **Veel hobbels** genomen om tot gezamenlijke besluitvorming te komen
- Samen **inspiratie** opdoen en gezelligheid is motivatie om door te zetten
- **Opschalen** en zeggen dat je niet verder komt helpt
- **Key changers** waren mensen op andere plekken in de organisatie en erbuiten

- **twijfel** is geen zwakte. **Twijfel** is je superpower (**Jacinda Ardern**, oud-premier van Nieuw-Zeeland) en **durf te beslissen**

waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

Classificatie: Intern

Reservedia’s

Classificatie: Intern

Bestuurlijke opdracht industriewater, gemeente Amsterdam mei 2022

De industriewatertaak die aan Waternet is gemandateerd en herbevestigd en is nader uitgewerkt.

- ✓ Ontwikkeling van een strategie voor toekomstbestendige industriewaterlevering.
- ✓ Haalbaarheidsstudie naar effluent van RWZI West als alternatieve waterbron.
- ✓ Verbetering en actualisatie van tariefstelling en leveringsovereenkomsten.
- ✓ Inzet op afstand uitleesbare digitale watermeters voor beter verbruiksoverzicht.
- ✓ Uitbreiding en vergroting van de capaciteit van het industriewaternet

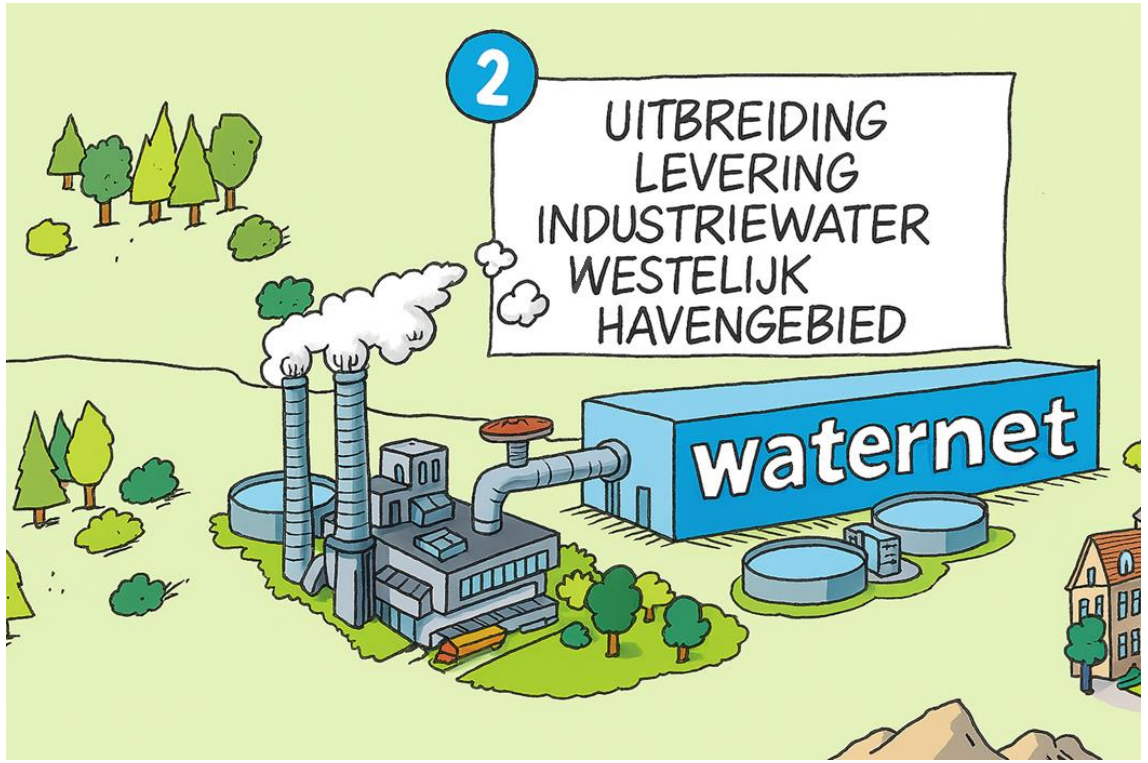

Classificatie: Intern

No regret maatregelen t/m 2028

Financiële en contractuele kaders

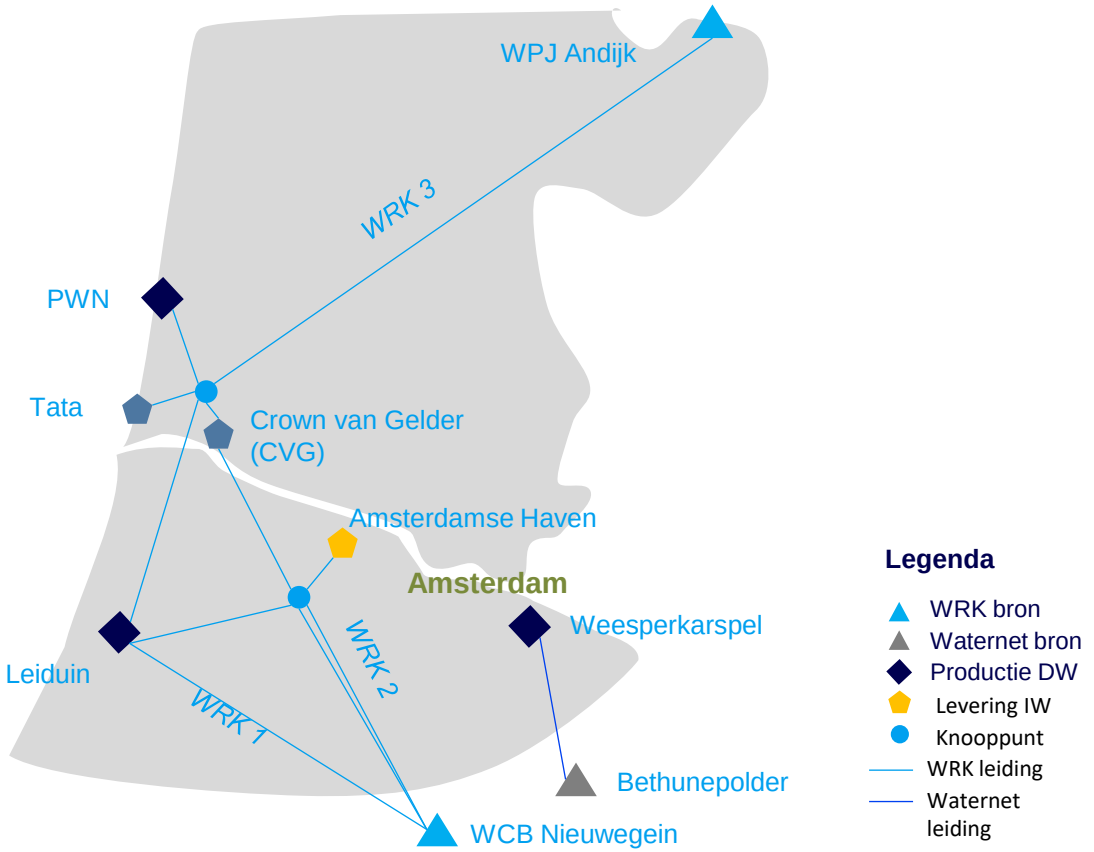

Aanvraag bevestiging Levering vanuit WRK, conform Aanpassingen afspraken leveringen WRK tot 2035 (dd 3 april 2024)

Aansluiten van nieuwe klanten vanuit de WRK onder voorwaarden van een maximaal jaarvolume van 6 miljoen m3/jaar tot 2035 -> hoog risico voor investeringsklimaat in industriewater -> meer zekerheid gewenst

Inspanningsverplichtingen in contracten

Contracten bevatten inspanningsverplichtingen zonder garantie op levering stimuleren waterbesparing.

Doorlevering voor industrie

Uitwerken leveringsovereenkomst vanuit de WRK

.

waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

Classificatie: Intern

Voorkeur voor joint venture en scheiding van taken

Drie scenario’s: huidige situatie voortzetten, joint venture vormen, of markt overlaten.

Joint venture samenwerking

Samenwerking met andere waterbedrijven via joint ventures versterkt de uitvoering van industriewatertaken en combineert expertise.

Helder taakbeheer

Een duidelijke scheiding tussen industriewatertaak en drinkwatertaak zorgt voor efficiënte taakverdeling en focus.

Marktfinanciering en expertise

Door joint ventures kan marktfinanciering worden aangetrokken en kan waardevolle externe expertise worden benut.

Geen spijt maatregelen 2025-2028

Ruimtelijke en infrastructurele maatregelen

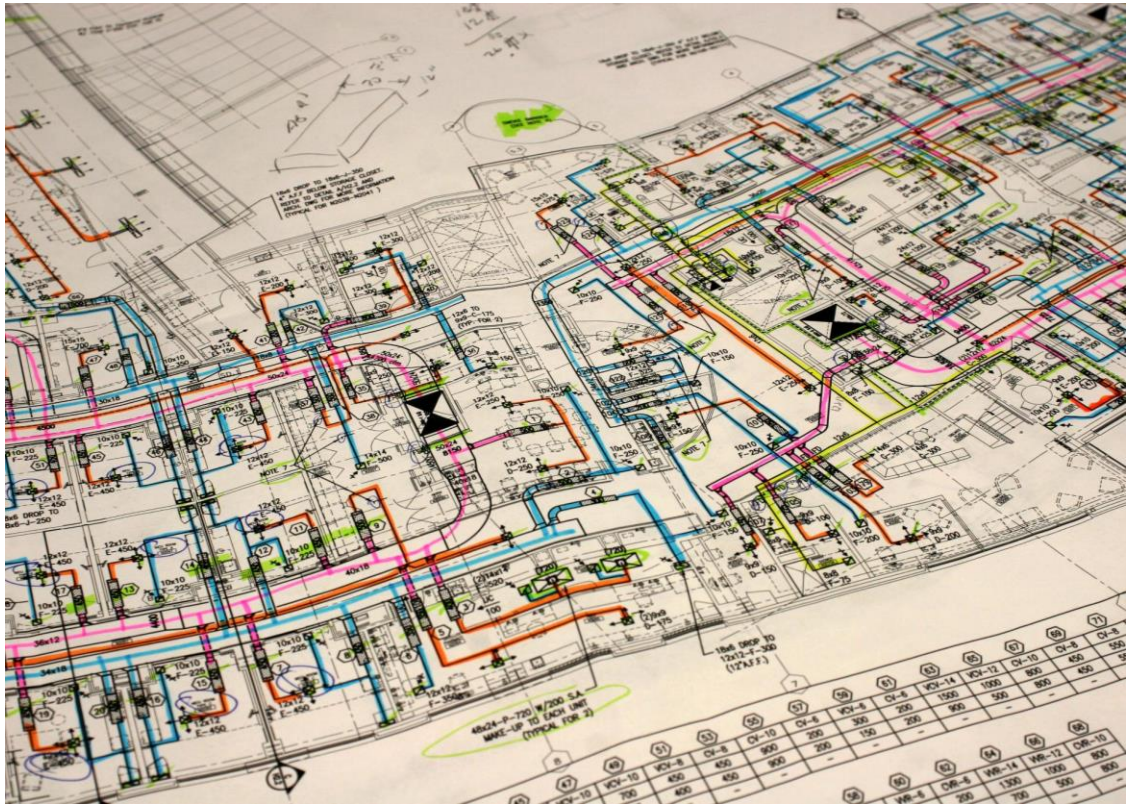

Tracéstudies voor leidingen

Uitvoeren van tracéstudies om optimale routes voor nieuwe leidingen te bepalen en efficiëntie te waarborgen.

Kansen benutten voor infrastructuur

Benutten van mogelijkheden om leidingen mee te leggen met bestaande infrastructuur om kosten en impact te beperken.

Klantfinanciering onderzoeken

Onderzoeken van mogelijkheden voor klantfinanciering om de aanleg van leidingen financieel te ondersteunen.

Ruimte reserveren voor nazuivering

Ruimte reserveren nabij RWZI voor effluent-nazuiwzing op grond van havenbedrijf of gemeente.

Beleidskader en proces voor nieuwe deelneming

Principebesluit deelneming

Het principebesluit betreft de goedkeuring om een nieuwe deelneming, industriewater, op te richten binnen de gemeente.

Beleidskader publieke belangen

De gemeente gebruikt een beleidskader om te bepalen of activiteiten het publieke belang dienen, vastgelegd in de Nota beleidskader verbonden partijen 2021.

Proces oprichting deelneming

Een gestructureerd proces wordt gevolgd voor de oprichting van een nieuwe deelneming, zoals weergegeven in het bijgevoegde schema.

Classificatie: Intern

Leveringsvoorwaarden en stimulering circulaire economie

Nieuwe klanten aansluiting

Nieuwe klanten kunnen worden aangesloten binnen het bestaande jaarvolume van 6 miljoen m^3 waterlevering.

Vermindering watergebruik

Voorwaarden voor aansluiting omvatten vermindering van watergebruik en piekafname ter bevordering van duurzaamheid.

Voorrang circulaire economie

Bedrijven die bijdragen aan circulaire economie en energietransitie krijgen voorrang bij aansluiting.